

Łotwa

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne

powierzchnia:	64 589 km ²	
ludność:	1,876 mln (stan na 1 stycznia 2022)	
głowa państwa (prezydent):	pan Edgars Rinkēvičs	od 9 lipca 2023 r.
premier	pan Arturs Krišjānis Kariņš	od 23 stycznia 2019
minister gospodarki, wicepremier	pani Ilze Indrikšone	od 26 maja 2022
minister finansów	pan Arvils Ašeradens	od 14 grudnia 2012
minister spraw zagranicznych	pan Arturs Krišjānis Kariņš	od 25 października 2011
ambasador Łotwy w Polsce	pan Juris Poikāns	od października 2021
ambasador RP na Łotwie	pani Monika Michaliszyn	od 2 września 2018
najbliższe wybory parlamentarne	październik 2026	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
PKB (w mld EUR)	25,4	27,0	29,2	30,7	30,3	33,6	39,1	-
PKB na 1 mieszkańca (w tys. EUR)	12,95	13,90	15,13	16,04	15,92	17,85	20,71	-
PKB (wzrost w %)	2,4	3,3	4,0	2,5	-3,8	4,1	2,8	1,4
Deficyt budżetowy/nadwyżka (% PKB)	0,0	-0,8	-0,8	-0,6	-4,4	-7,1	-4,4	-3,8
Dług publiczny (% PKB)	40,3	38,9	37,0	36,5	42,0	43,7	40,8	39,7
Inflacja (HICP, wzrost w %)	0,1	2,9	2,6	2,7	0,1	3,2	17,2	9,3
Bezrobocie (w %)	9,7	8,7	7,4	6,3	8,1	7,6	6,9	6,8
Eksport towarów (w mld EUR)	11,1	12,5	13,7	14,0	14,3	17,7	23,0	-
Import towarów (w mld EUR)	13,0	15,0	16,7	16,9	16,1	20,7	28,1	-
Bezp. inwestycje zagr. na Łotwie (w mld EUR)	13,58	14,63	15,34	16,00	16,73	21,23	-	-
Inwestycje bezp. Łotwy za granicą (w mld EUR)	1,55	1,61	2,05	1,93	2,0	5,31	-	-

Źródło: EUROSTAT, *prognoza: European Economic Forecast Spring 2023

1. Sytuacja gospodarcza

Stolicą Łotwy jest Ryga licząca ok. 700 tys. mieszkańców.

Produkt krajowy brutto Łotwy na osobę, według parytetu siły nabywczej w 2021 roku stanowił 71% średniego poziomu UE (27).

Według rankingu International Institute for Management Development za rok 2022 kraj zajmuje 35 miejsce krajów pod względem łatwości prowadzenia działalności gospodarczej (Polska jest na 50 miejscu).

Według rankingu Global Innovation Index 2022 World Intellectual Property Organization Łotwa jest sklasyfikowana na 41 miejscu (Polska na 38).

Według ranking wolności od korupcji Corruption Perceptions Index Transparency International Łotwa zajmuje 39 miejsce (Polska zajmuje 55 miejsce).

Rating kredytowy Łotwy jest na stabilnym poziomie inwestycyjnym. Oceny:

Moody's – A3;

Standard&Poor's BBB +

Fitch – BBB+

Łotwa jest członkiem UE od 1.05.2004 r., członkiem WTO od 10 lutego 1999 r.

1 lipca 2016 r. Łotwa przystąpiła do OECD.

Gospodarkę łotewską charakteryzuje wysoka emigracja zarobkowa. Szacuje się nieoficjalnie, że od momentu przystąpienia Łotwy do UE wyemigrowało ok. 100 tys. osób, co stanowi ok. 9% ogółu osób zatrudnionych.

Łotwa plasuje się w czołówce krajów UE o największym wzroście PKB. W 2022 r. średnie wynagrodzenie miesięczne netto na Łotwie wynosiło 1373 euro brutto i 1006 euro netto. Najszybciej wynagrodzenia rosły w sektorach: usług, budownictwa, nieruchomości, a także w rolnictwie.

1 stycznia 2014 r. Łotwa przystąpiła do strefy wspólnej waluty europejskiej. Wraz z wprowadzeniem euro Łotwa wprowadziła zmiany w systemie podatkowym, dzięki czemu stała się bardzo atrakcyjnym krajem dla inwestorów. Zlikwidowano podatek od dywidendy. Zysk ze sprzedaży akcji także nie jest opodatkowany. W 2015 r. obniżona została stawka podatku dochodowego od osób fizycznych z 24 do 23%.

Szacunkowy poziom szarej strefy na Łotwie wynosi 21,3% PKB (najwyższy wśród krajów bałtyckich). Łotwa znajduje się na 39 pozycji pod względem indeksu percepcji korupcji wg Indeksu Percepcji Korupcji Transparency International za 2023 r.

Struktura sektorowa PKB (2021 r. wg World Bank, World Development Indicators): **rolnictwo** – 4,04%, **przemysł** – 19,83%, przetwórstwo przemysłowe 11,79%, **usługi** – 63,65%.

Produkują tu m.in. pojazdy silnikowe, sprzęt telekomunikacyjny. Duże znaczenie dla gospodarki ma także leśnictwo, rybołówstwo, hodowla (głównie bydła mlecznego).

Najczęściej eksportowane łotewskie towary to: pasze dla zwierząt, soja, mleko, produkty przemysłu drzewnego. Sporą część stanowi reeksport. Największe pozycje importowe stanowią gaz ziemny, smary, materiały pędne, surówka miedzi.

Najważniejszymi partnerami handlowymi Łotwy w jej eksporcie w 2022 r. były: Litwa (udział 17,1%), Estonia (11,4%), Rosja (9,6%), Niemcy (6,4%), Szwecja (5,2%), Wielka Brytania (5,1%), Finlandia (4,3%), Dania (3,7%), **Polska (3,7%)**, Niderlandy (3,6%) (źródło: Trade Map).

Największymi dostawcami na Łotwę w 2022 r. były: Litwa (23,2%), Estonia (10%), Niemcy (9,7%), **Polska (9%)**, Rosja (7,1%), Niderlandy (4%), Chiny (4,4%), Włochy (3,6%), Finlandia (3,3%) (źródło: Trade Map).

2. Polityka gospodarcza

Ambicją Łotwy jest podążanie drogą państw nordyckich – osiągnięcie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Do wyzwań gospodarczych uprzedni rząd zaliczał kwestię bezpieczeństwa energetycznego. Istotną rolę odgrywała polityka prywatyzacyjna i przyciąganie kapitału zagranicznego do inwestycji bezpośrednich.

3. Stanowisko w sprawach europejskich

Łotwa przykładą dużą wagę do rozwoju transeuropejskich sieci połączeń transportowych – Rail Baltica i Via Baltica, jak również dąży do wpisania połączeń Wchód-Zachód na listę priorytetów unijnych.

4. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Polsko-łotewskie stosunki gospodarcze regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej na podstawie podpisanego 16 kwietnia 2003 r. w Atenach i obowiązującego od 1 maja 2004 roku Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski i 9 innych krajów do Unii Europejskiej ([Dz.U. 2004 nr 90 poz. 864](#)). Ponadto w relacjach dwustronnych zostały zawarte umowy o charakterze gospodarczym:

Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania i zapobieganiu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów i majątku z 1993 r. Dz. U. z 1995 r. nr 53, poz. 285 ([Dz.U. 1995 nr 53 poz. 285](#)), sprostowana Obwieszczeniem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 10 marca 2009 r. o sprostowaniu błędu ([Dz.U. 2009 nr 91 poz. 750](#)).

5. Wymiana handlowa z Polską

Wymiana towarowa w mln EUR

	2018	2019	2020	2021	Dynamika 2020=100	2022	Dynamika 2021=100	I-VI 2023	Dynamika I-VI 2022=100
Eksport	1 091,0	1 145,1	1 477,8	1 819,3	121,6	2 439,1	134,1	1 192,6	99,3
Import	295,7	293,6	499,2	546,4	105,7	605,3	110,8	256,9	79,2
Obroty	1386,7	1 438,7	1 977,0	2 365,7	119,7	3 018,4	127,6	1 449,5	95,0
Saldo	795,3	851,5	978,6	1 269,5	-	1 833,8	-	935,8	

Źródło: GUS

Łotwa wg danych za 2022 r. jest 24 partnerem Polski w świecie i 16 w UE pod względem wielkości polskiego eksportu (z udziałem 0,7%) i 50 w świecie oraz 21 w UE pod względem importu (z udziałem 0,16%).

Polska natomiast jest ważnym partnerem handlowym Łotwy, zajmując 10 pozycję w eksporcie (z udziałem 3,7%) i 4 w imporcie tego kraju (z udziałem 9,4%).

W ciągu ostatnich lat struktura polskiego eksportu do Łotwy zmieniała się, pojawiły się towary, które do tej pory nie były przedmiotem wywozu z Polski. Głównymi towarami eksportowymi są: wyroby przemysłu elektromaszynowego (ok. 30% udziału w polskim eksporcie do Łotwy), wyroby przemysłu chemicznego (ok. 20%), artykuły rolno-spożywcze (ok. 18%), wyroby metalurgiczne (ok.10%).

W polskim imporcie z Łotwy dominują metale nieszlachetne i wyroby z nich (ok. 43 % w imporcie z Łotwy), wyroby przemysłu elektromaszynowego (ok. 17,5%), artykuły rolno-spożywcze (ok. 14%) wyroby przemysłu chemicznego (ok. 7%) oraz wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (ok. 9%).

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Polska jest na 15 miejscu wśród kierunków inwestycji łotewskich. Wg informacji Banku Centralnego Łotwy skumulowana wartość łotewskich inwestycji w Polsce na koniec 2022 r. roku wyniosła 66 mln EUR. Wg danych opublikowanych przez NBP, wielkość zainwestowanego kapitału łotewskiego w Polsce na koniec grudnia 2021 r. wyniosła 54,7 mln EUR i stanowiła ok. 0,02% zainwestowanego kapitału ogółem.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, pod koniec 2021 r. w Polsce było zarejestrowanych 59 spółek z udziałem kapitału łotewskiego. Kapitał zagraniczny tych spółek wynosił 75,4 mln PLN, co stanowiło ok. 0,03% kapitału zagranicznego ogółem. 11 spółek zatrudniało powyżej 9 osób, a kapitałem zagranicznym powyżej 1 mln USD dysponowało 9 spółek. Spółki łotewskie zatrudniały w Polsce w 2018 r. 521 osób (brak danych z późniejszych lat).

Według źródeł łotewskich skumulowana wartość polskich inwestycji na Łotwie na koniec 2022 roku wyniosła 165 mln EUR. Wg danych polskich opublikowanych przez NBP, całkowitą wartość inwestycji polskich na Łotwie na koniec roku 2021 szacowano na 146,1 mln EUR (ok. 0,61% polskiego kapitału zainwestowanego za granicą).

7. Dostęp do rynku

Z dniem 1 maja 2006 r. Łotwa otworzyła swój rynek pracy dla obywateli polskich. Istniejąca pomiędzy Polską i Łotwą infrastruktura prawna nie stwarza żadnych barier formalnych dla rozwoju współpracy gospodarczej.

Problemy z wypłacalnością wielu firm łotewskich oraz nieskuteczność łotewskiego wymiaru sprawiedliwości powoduje wzrost ryzyka przy zawieraniu kontraktów handlowych. W zdecydowanej większości przypadków wynika to z niedoskonałości otoczenia biznesowego, na które w decydującym stopniu wpływają obowiązujące normy prawa gospodarczego.

8. Współpraca resortów gospodarczych

16 lutego 2023 r. Minister Rozwoju i Technologii Waldemar Buda spotkał się w Warszawie z Minister Gospodarki Łotwy Ilze Indriksone. Tematem spotkania był rozwój współpracy dwustronnej i wielostronnej, w tym pomoc dla Ukrainy, oraz aktualna sytuacja geopolityczna spowodowana agresją Rosji na Ukrainę.

9. Potencjalne dziedziny współpracy

Składowanie gazu ziemnego (naturalne kawerny gazowe na Łotwie).

Projekty infrastrukturalne w ramach Inicjatywy Trójmorza.

Dostrzegalny jest dynamiczny rozwój sektora gospodarki cyfrowej na Łotwie.

10. Placówka dyplomatyczna Rzeczypospolitej Polskiej na Łotwie

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej

Mednieku iela 6 b

LV-1010 Riga

Latvia

tel.: (+371) 6 70-31-512/500

faks: (+371) 6 703-15-49

e-mail: ryga.ambasada@msz.gov.pl

strona internetowa: <http://ryga.msz.gov.pl/pl>

11. Placówka dyplomatyczna Republiki Łotewskiej w Polsce

Ambasada Republiki Łotewskiej

ul.Królowej Aldony 19

03-928 Warszawa,

tel.: +48 22 617 11 05

faks: +48 22 617 11 06

e-mail: embassy.poland@mfa.gov.lv

strona internetowa: <https://www.mfa.gov.lv/>

Opracował: Maciej Zieliński

Aktualizacja: sierpień 2023 r.